हेतुभिर्हेतुमद्भिः निर्यात्यतां दीयतामितिहेतुमद्भिर्वाक्यैः पुनःपुनःसाधुन्यदर्शयमित्यन्वयः ॥ अनेनभगवदानुकूल्यसंकल्पः प्रातिकूल्याभावश्चदर्शितः ॥ १४ ॥ विपरीतोमुमूर्षुः ॥ १५ ॥ दासवद्वमानितः भ्रातापिसन्निविशेषः ॥ शरणंगतइत्यनेनात्मनिक्षेपरूपमंगंदर्शितं ॥ १६ ॥ सर्वलोकशरण्याय ममवंशानुरूपश्चधर्मात्माचभविष्यतीतिकैकस्यैब्रह्मपुत्रेण विश्रवसावरदानात् सात्विकत्वेनब्रह्मतस्तथैवलब्धवरत्वेनच विभीषणस्य सर्वलोकस्रष्टुःसर्वलोकांतर्यामिणश्चायमवतारइतिज्ञानात् सर्वलोकशरण्यत्वमहात्मत्वज्ञानं रामविषयेबोध्यं ॥ राघवाय किंत्वर्थिनामर्थितदानदीक्षाकृतव्रतश्लाघ्यमिदंकुलंनइत्यादिवचनैःप्रसिद्धवैभवेरघुवंशेऽवतीर्णाय ॥ अनेनार्थिप्रार्थितवैफल्याभावो

तमहंहेतुभिर्वाक्यैर्विविधैश्चन्यदर्शयं ॥ साधुनिर्यात्यतांसीतारामायेतिपुनःपुनः ॥ १४ ॥ सचनप्रतिजग्राहरावणःकालचोदितः ॥ उच्यमानंहितंवाक्यंविपरीतइवौषधं ॥ १५ ॥ सोहंपरुषितस्तेनदासवच्चावमानितः ॥ त्यक्त्वापुत्रांश्चदारांश्चराघवंशरणंगतः ॥ १६ ॥ निवेदयतमांक्षिप्रंराघवायमहात्मने ॥ सर्वलोकशरण्यायविभीषणमुपस्थितं ॥ १७ ॥ एतत्तुवचनंश्रुत्वासुग्रीवोलघुविक्रमः ॥ लक्ष्मणस्याग्रतोरामंसंरब्धमिदमब्रवीत् ॥ १८ ॥ प्रविष्टःशत्रुसैन्यंहिप्राप्तःशत्रुरतर्कितः ॥ निहन्यादंतरंलब्ध्वाउलूकोवायसानिव ॥ १९ ॥ मंत्रेव्यूहेनयेचारेयुक्तोभवितुमर्हसि ॥ वानराणांचभद्रंतेपरेषांचपरंतप ॥ २० ॥

ध्वनितः ॥ क्षिप्रमित्यनेनशीतलसुरभिसलिलंप्राप्यतृषितस्येवविलंबासहत्वं ॥ उपस्थितं शरणत्वेनप्राप्तं निवेदयत शरणागतइतिज्ञापयत ॥ अनेनगोप्तृत्ववरणं रक्षिष्यत्यवश्यमेवेतिविश्वासश्चदर्शितः ॥ १७ ॥ एतद्विभीषणोक्तं ॥ अथलोकदृशा शत्रुपक्षोनविश्वसनीयइतिमत्वा राममपितथैवबोधयतीत्याह ॥ लक्ष्मणस्येति ॥ संरब्धं संरंभोपेतमितिक्रियाविशेषणं ॥ १८ ॥ इदंपदार्थमाह ॥ प्रविष्टइति ॥ कश्चिदस्मच्छत्रुः राक्षसत्वात् पूर्वंशत्रोरावणस्यसैन्यंप्रविष्टइदानीमतर्कितागमनएवसन् अस्मत्सैन्यंप्राप्तः सोसावंतरंलब्ध्वा उलूकोवायसानिवनोहन्यात् ॥ १९ ॥ यदेवमतोमंत्रेइति ॥ वानराणांच परेषांच क्रमादनुग्रहनिग्रहार्थं त्वं मंत्रे कार्याकार्यविचारे ॥ व्यूहे सेनासन्निवेशे ॥ नये सेनानयने ॥ यद्वा विचार्यनिश्चितानामुपायानां तत्तद्विषयप्रयोगे ॥ चारेपरबलवृत्तांतज्ञानफलकेचारपुरुषप्रवर्तने युक्तःसावधानोभवितुमर्हसि ॥ एवंसति तेभद्रमित्यर्थः ॥ २० ॥